

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/187/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213212085
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2213212085.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Iveta Jankovičová a členov senátu JUDr. Lea Stovičková a JUDr. Daša Kontríková v právnej veci žalobcu: CETELEM SLOVENSKO, a.s., Panenská 7, Bratislava, IČO: 35 787 783, zastúpeného JUDr. Helenou Strachotovou, advokátkou, Hviezdoslavova 7, Martin, proti žalovanej: G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX/X, N. E., v konaní zastúpená opatrovníčkou - matkou G. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX/XX, H. G., o zaplatenie 782,72 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu v Dunajskej Strede č.k. 14C/24/2013-37 zo dňa 15. novembra 2013 v zamietajúcej časti a súvisiacej časti náhrady trov konania, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 484,03 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 484,03 eur od 01.08.2009 do zaplatenia, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku súd žalobu zamietol. O trovách rozhodol tak, že žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 54,23 eur na trovách právneho zastúpenia a 17,73 eur na trovách spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku, to všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu č. XXXXXXXXXXX/XXXX, VS:XXXXXXXXXX. Žalobca na základe úverovej zmluvy zo dňa 13.11.2008 poskytol žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 627,33 eur a žalovaná sa zaviazala splatiť predmetný úver v 25 splátkach, každú po 38,11 eur. Žalovaná svoj záväzok splácať úver riadne a včas nedodrжала, preto jej žalobca listom zo dňa 09.06.2009 oznámil odstúpenie od zmluvy v zmysle čl. III.-6.-1. Všeobecných podmienok spotrebiteľského úveru poskytovaného spoločnosťou CETELEM SLOVENSKO a.s. a celá pohľadávka sa stala splatnou dňa 31.09.2009. Predmetná úverová zmluva však neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. g) a i) Zákona o spotrebiteľských úveroch, t.j. konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru (vyjadrenú presným dátumom), výšku, počet a termíny splátok istiny, výšku, počet a termíny splátok úrokov, a výšku, počet a termíny splátok iných poplatkov. Pre uvedené nedostatky zmluvu treba považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Podľa súdu žalobcom uplatnená zmluvná pokuta vo výške 8% z každej splátky, s úhradou ktorej sa žalovaná dostala do omeškania viac ako 30 dní, schovaná medzi menej podstatnými ustanoveniami typovej zmluvy, tlačenej malými až nečitateľnými písmenami, nebola medzi účastníkmi platne dojednaná, akceptácia zmluvy zo strany žalovanej v tejto časti nebola urobená slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne. Súd preto žalobe vyhovel len do výšky nesplatennej istiny (ku dňu vyhlásenia rozsudku vo výške 484,03 eur) a zákonného úroku z omeškania z istiny od 01.08.2009. Žalobu v ostatnej časti, týkajúcej sa zmluvného úroku, poplatkov a zmluvných pokút zamietol. Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd priznáva náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie

alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Podľa ods. 2, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., keď po procesnej stránke bol vo väčšom rozsahu úspešný žalobca, preto mu súd náhradu trov priznal podľa jeho čistého úspechu v konaní, t.j. 38,13% z uplatnených 142,22 eur za dva úkony právnej služby, teda vo výške 54,23 eur a 38,13% z uplatnenej náhrady za zaplatený súdny poplatok vo výške 46,50 eur, teda vo výške 17,73 eur.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca v časti zamietnutia a trov konania. Žalobca nesúhlasí s názorom súdu prvého stupňa, že predmetná úverová zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. g) a písm. i) Zákona o spotrebiteľských úverov, to znamená konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru vyjadrené nepresným dátumom výškou, počtom a termínom splátok istiny úrokov a iných poplatkov. Takisto ani s názorom, že uplatnená zmluvná pokuta vo výške 8 % z každej splátky, s úhradou ktorej sa žalovaná dostala do omeškania viac ako 30 dní, nebola medzi účastníkmi platne dojednaná, pretože čo sa týka náležitostí v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 písm. g) a žalobca nesúhlasí s názorom súdu prvého stupňa, pretože k nemu dospel na základe reštriktívneho výkladu, ktorý v danom prípade nemal oporu ani v právnych predpisoch, ani pri použití všeobecných právnych princípov. Žalobca poukázal, že na úverovej zmluve je uvedený dátum splatnosti prvej splátky 15.12.2008, pričom v súčasnosti na tom istom mieste je uvedený počet mesačných splátok 25 a žalobca je toho názoru, že k dátumu konečnej splatnosti možno dospieť jednoduchým výpočtom a výkladom. Podľa ustanovenia § 122 ods. 1 OZ, lehota určená podľa dní začína dňom, ktorý nasleduje po udalosti, ktorá je rozhodujúca pre jej začiatok. Polovicou mesiaca sa rozumie 15 dní a podľa ustanovenia § 122 ods. 1 koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Začiatok splatnosti úveru bol dohodnutý na deň 15.12.2008 a pri dohodnutom počte splátok 25 treba dospieť k záveru, že dátum konečnej splatnosti úveru bol dohodnutý. Žalobca je preto toho názoru, že dátum konečnej splatnosti bol na úverovej zmluve, aj keď nie priamo uvedený, ale žalovaná si ho mohla vypočítať. Pokiaľ sa jedná o výšku, počet a termín splátok istiny a úrokov podľa § 4 ods. 2 písm. i) citovaného zákona, tak odvolateľ nesúhlasí s názorom súdu, že tieto údaje zmluva neobsahuje. V zmluve je uvedená ročná sadzba 39 %, výška poskytnutého úveru, celkové náklady, výška mesačnej splátky a výška úrokov je zrejma z rozdielu medzi výškou úveru a celkovou čiastkou k zaplaceniu a prostým výpočtom možno zistiť celkovú sumu dohodnutých úrokov. Aj výška mesačnej splátky je uvedená celkovou sumou, nakoľko v prípade jednotlivých mesačných splátok ide o zložitú technickú úpravu zmluvnej dokumentácie a klientovi je spôsob umorovania dlhu poskytnutý na samotnom papieri vo forme amortizačnej tabuľky. Podľa názoru žalobcu teda zmluva obsahuje všetky zákonné náležitosti. Preto žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po tom, čo zistil, že odvolanie podané včas oprávnenou osobou (§ 201 a § 204 O.s.p.), prejednal vec postupom bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. obsahom a dôvodmi podaného odvolania podľa ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p., pretože zistil, že rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutej časti vecne správny.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase podpísania zmluvy, t.j. 13.11.2008 (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), na účely tohto zákona sa rozumie

- spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,
- zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom,
- poplatkami akákoľvek platba, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť veriteľovi v súvislosti s poskytovaním úveru, okrem úrokov.

Podľa § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Podľa ods. 5 od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 2 písm. g) a i) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Podľa § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch, pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe
a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.
Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 3 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania, v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Podľa ods. 2 spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel, ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Podľa ods. 5 pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere musí byť spotrebiteľ písomne oboznámený so zmluvnými podmienkami podľa § 4 prostredníctvom ustanoveného vzoru formulára. Na požiadanie musí veriteľ poskytnúť spotrebiteľovi ďalšie doplňujúce informácie.

Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 549 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení účinnom do 30.06.2010, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Odvolačný súd je toho názoru, že dôvody rozsudku v časti napadnutej odvolaním súd správne v plnom rozsahu na ne odkazuje a na zdôraznenie správnosti dôvodov dodáva:

Zmluva neobsahuje údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, hoci ide o náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Pretože bolo preukázané, že spotrebiteľ úver čerpal uzatvorená zmluva bola napriek uvedenému nedostatku platná, no v zmysle § 4 ods. 3 cit. zákona o ochrane spotrebiteľa sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pretože žalovaná z úveru nesplatila žiadnu časť, súd ju správne zaviazal na zaplatenie istiny 484,03 eur. Neobstojí argument žalobcu uvedený v odvolaní, že údaj o konečnej splatnosti úveru sa dá vyvodiť z počtu splátok, pretože zákon výslovne vyžaduje jeho uvedenie v zmluve. V opačnom prípade by bola zákonná náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 písm. g) cit. zákona o ochrane spotrebiteľa ustanovená nadbytočne. Výklad ponúkaný žalobcom je v priamom rozpore s jazykovým znením právnej normy, pretože ak by zákonodarca považoval za postačujúce uviesť v zmluve údaje, z ktorých sa dajú iné informácie zistiť, alebo vypočítať, tak by to tak uviedol. Nie je v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, ak žalobca predkladá spotrebiteľovi zmluvy, ktoré vyžadujú na zistenie podstatných otázok splácania úveru výpočty. Pokiaľ ide o nedostatok náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. i) cit. zákona o spotrebiteľských úveroch, teda že zmluva neobsahovala výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, odvolanie žalobcu je tiež zjavne nedôvodné. Žalobca totiž ani v samotnom odvolaní nevyčísľil, aká mala byť konkrétna výška splátok istiny, úrokov a iných poplatkov z ňou poskytnutého spotrebiteľského úveru a táto nie je uvedená ani v samotnej zmluve. Súd prvého stupňa žalobu zamietol aj v časti uplatnenej zmluvnej pokuty z dôvodu, že dojednanie o zmluvnej pokute považoval za neplatné, pretože bolo tlačené malými až nečitateľnými písmenami, nebola medzi účastníkmi platne dojednaná, akceptácia zmluvy zo strany žalovanej v tejto časti nebola urobená slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne. Odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvého stupňa. Navyše dohoda o zmluvnej pokute zásadne nemôže byť súčasťou len všeobecných podmienok, ako tomu bolo v prejednávanej veci, pretože žalovaná ako spotrebiteľka podpisovala len samotnú zmluvu, nie všeobecné podmienky. Pre uzavretie platnej dohody o povinnosti účastníka zmluvy zaplatiť zmluvnú pokutu je obligatórnou náležitosťou jej písomná forma a platná dohoda o zmluvnej pokute musí spĺňať všetky náležitosti stanovené všeobecne pre platnosť právnych úkonov. V danom prípade, ak bola len súčasťou všeobecných podmienok, k platnému uzavretiu dohody chýba podpis spotrebiteľa, žalovanej (porovnaj Nález Ústavného súdu ČR I. ÚS 3512/11 z 11.11.2013). Z uvedených dôvodov vzniklo žalobcovi právo len na zaplatenie istiny, ktorú žalovanej poskytol s úrokom z omeškania.

Odvolačný súd po preskúmaní konania a rozhodnutia súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov podaného odvolania (§ 212 ods. a 2 O.s.p.) rozhodnutie súdu prvého stupňa v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

V odvolacom konaní úspešnej žalovanej v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila a ani jej žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli, preto odvolací súd žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.